

סודי ביותר:

מאת יהודה קסטן

במחצית החדש יודי עגנה בנמל וונציה האיטלקי שייטת אימונים של הצי הישראלי. כעבור זמן קצר, הטילה שייטת שניה את עוגניה בקירבת מקום. היתה זאת שייטת אימונים של צי המלחמה המצרית. יהודה קסטן, כתב "זמנים" שנלווה אל השייטת הישראלית מראשית מסעה, ניצל את הזדמנות, עלה על אניית-הדגל המצרית "דומיאם", הציג את עצמו כתייר. אותו ערב, שנה יהודה קסטן כתב בה על הפגישה לעתונתו. משרד ממשלתי נבחר, עיכב את הפרסום מתוך הנמקה שאין זה נאה שקצין ישראלי יבלוש אחר האויב.

כעבור שלושה שבועות, יצא שבועון הצבא "במחנה" כריפורט-טוזה דומה, מזווה תרועת פרסום מת. הריפורטוזה סיפרה על כי-קור רענן לוריא, עתונאי ישראלי שנלווה אל השייטת, באנייה המצרית. במקו, זה, לא השמיע אותו מוסר ממשלתי כל התנגדות. להלן מפרסם "העולם הזה" את מאמרו של יהודה קסטן כפי ש-נכתב, בתקווה לתקן את הפגישה הגסה בכללי ההגנות העתונאית, אשר הפנתה עתונאי אחד על חש-בון עתונאי אחר.

"אני מצטער מאד אדוני, אולם אין עתה כל אפשרות לבקר באניה."

עמדתי על סיפון אניית-הדגל של שייטת הצי המצרית, שלוש שעות לאחר עגינתה בוונציה, כאשר הביא לי קצין תורן אדיב את תשובת רב החובל על בקשתי לבקר באנייתו. גונדולה וונציאנית המתינה ליד כבש-האניה. חזרתי והסברתי לטרן השחום:

"הוא לא יומר לרבי-החובל שאני מהנדס גרמני, היוצא הערב למצרים. קראתי בעתונות המקומית על בואכם, ואני משתוקק לבקר באניית-מלחמה של הצי המצרית המהיר לל."

הקצין נחרך וגיסה להיכנס לשיחה. "אנו מעריכים אתכם, הגרמנים, מאד. הרי כן היתה לאדוני ההזדמנות לשמוע על הצי המצרית?"

נתי לו את התשובה המוכנה מראש: "הרי נלחמתם ביהודים והאניות שלכם הרי טו את עיר הבירה שלהם — תל-אביב."

דומה היה כי רכשתי את אימונו, עלה בידו להסעותו גם בשוחתי לדיבורי האנגלי מב-טא גרמני. הוא הודיעני כי טוב ונסה להי-שיג לי רשות לבקר באניה. הבטתי לחזור כעבור שעתיים.

חרשום מול חרטום

שייטת הצי הישראלי שביקרה בנמלי מור-נות ידירותיות בים התיכון, עגנה אותה שעה במרתק מאתיים מטרים מאניית-הדגל המצרית דומיאם. הפגישה בין שתי השייטות לא היתה מלווה הצדעות, כנהוג בכל ציי-העולם. במקום זה הפעיל אדם לבוש אדום-חית, שעמד על סיפון אחת האניות המצריות, מסרטה חדישה. קצינים ומלחים מצ-ריים, שעמדו על גשרי-הפיקוד ועל הסיפור-גים, הפעילו את מצלמותיהם בכל הקיטור. לאחר שעה ארוכה, כאשר נסתיימה ההתקשרות, נעמדו חרטומי שלוש הפריגטות הישראליות מול חרטום אניית-הדגל המצרית, ואילו לשתי המשחיתות המצריות הוקצב מקום אחר.

ברור היה כי כל אחת מן השייטות ידעה מראש על הפגישה בוונציה, ואנשיה קיב-לו הוראות בהתאם. יחד עם זה ברור היה שהאיטלקים לא היו מרוצים ביותר מן הביקור המשותף של שתי השייטות העוינות. כאשר פניתי אל הנווט של נמל-וונציה, יום אחד לפני בוא המצרים, ושאלתי אותו היכן יעגנו אניותיהם, אמר בהיסוס:

"אניני יודע כלל על ביקורם. לא שמעתי דבר."

אך בעה רבי-סמלים

המצרים ירדו לחוף בקבוצות של ששה עד עשרה איש. הקצינים לבשו אורחית. ניתן לזהותם רק לפי דיבורם הערבי. הס-מלים ורבי-הסמלים לבשו מדים לבנים, נעלו נעליים לבנות. את המלחים המצריים היה קל להבדיל מן המלחים האיטלקיים, או הישראליים, לפי הכובעים האמריקאיים וד-רגות המפקדים הנמוכים, שהיו רקומות זהב. עד שעה חמש נראו ברחובות רק ה-סמלים והקצינים. לאחר מכן ניתנה תופ-שת-חוף לכולם, והם הציפו את הרחובות והדוכנים למכר מזכרות זולות. תחילה סיפקה הטילת המפורסמת של וונציה, מול ארמון הדוויים, את סקרנותם של המצרים. הם סקרו בהתפעלות את הגונדולות, את ה-לאחר זמן-התפלגו לקבוצות קטנות, החלו בניינים העתיקים ואת קהלי-התיירים המגוון. תרים בסימטות העיר, מתעכבים ליד הלר-נות-הראוה. פניתי לרבי-סמל שחום-פנים וביקשתי אש.

הוא הדליק עבורי גפרור, אף על פי שבין אצבעותיו היתה נתונה סיגריה דולקת. שלד-שת-חבריו, אף הם רבי-סמלים, המתינו ליכ-בית-מסחר לכלי-נגינה. שאלתי אם הוא דובר גרמנית.

"לא. אולי אתה דובר אנגלית?"

ביקשתי לדעת היכן נמצא משרד-מודיעין ממשלתי לחיירים.

הכונו למרוץ השרון

שייערך ביום השלישי, 14 בספטמבר, בשעה 4 אחרי-הצהריים, בכביש נתניה — תל-אביב, מטעם עורכי

העולם הזה

ועורכי

פרונטפיג'

בחפזו האדיבה של מר

חיים לבנון

ראש עיריית תל-אביב, ובחפזו האדיבה של מר

עובד בן-עמי"

ראש עיריית נתניה

על גביע "קספרו"

ואלה פרטי התחרות:

1. המשתתפים

רשאי להשתתף בתחרות כל גבר או אשה בן 16 ומעלה, שנרשם כחוק ושילם דמי השתתפות בסך 500 פרוטה ונמצא כשר מבחינה בריאותית על-ידי רופא התחרות.

2. התנאים

יזכה בגביע המתחרה שגייע ראשון ולא נפסל על-ידי השופטים. מתחרה נפסל אם (א) התנהג בצורה לא ספורטאית כלפי מתחרה אחר, או (ב) נעזר על-ידי אדם בשעת המרוץ בכל צורה שהיא. מתחרה רשאי בשעת המרוץ לרדת מן האופניים, לסטות מן המסלול, לתקן את אופניו לבדו אם התקלקלו, לאכול או לשתות.

3. המסלול

המרוץ יפתח בנתניה על-ידי ראש העיר, מר עובד בן-עמי, יימשך לאורך כביש החוף וכביש תחנת רידינג, מול מלון רמת-אביב, בו ייערך בטכס בראשות ראש העירייה, מר חיים לבנון.

4. אורך המסלול

כ-30 ק"מ.

3. ארגון

מפקחת על התחרות ועדה ציבורית רחבה, והארגון המעשי נתון בידי ועדה טכנית המורכבת מספורטאים בעלי-שם.

6. פרסים

הראשון יזכה בגביע ובזוג אופניים מתוצרת ראליי, מתנת בית-מסחר בוקשטיין. בין הבאים אחריו יתולקו שעון-ידי, מתנת בית-חרושת אורלוגין. עטים נובעים פיקס, פרסים מטעם בית-חרושת טמפו, מדליות וצמיגי אופניים. כל משתתף יקבל תעודת השתתפות.

7. ההרשמה

התאריך האחרון להרשמה הוא היום השני, 6 בספטמבר. אפשר להירשם כל יום במשרדי העולם הזה ופרונטפיג', רחוב גליקסון 8, תל-אביב, או בדואר, ת. ד. 136, תל-אביב.

מרוץ-השרון הוא השלב הראשון להחייאת ספורט-האופניים בארץ בממדים נרחבים. היכונו למרוץ יש-ראל הגדול, מגבול - אל - גבול (טורידה-ישראל) שייערך השנה בסתו.

"אם כן, שנינו זרים כאן. האם אתה מ-האניות הישראליות?"

הוא פרץ בצחוק, וקרא לעבר חבריו כי-ערבית:

"חושבים אותי ליהודי! מה אני? ל-הארבעה הקיפו אותי, ואחד מהם, נמוך-קומה ומוצק, הסביר לי באנגלית רצופה:

"אנחנו לא יהודים. אנחנו ערבים. האם אתה יהודי?"

עשיתי את עצמי כנפגע: "אני יהודי? אילו היתה הסבתא שלי שומעת כיצד עול-בים בי היתה מתהפכת בקברה שבע פעמים."

"הרסנו את כל העיר"

ההלצה מצאה חן בעיניהם. חזרתי על אותה גירסה אודות המהנדס הגרמני היוצא למצ-ריים. אחר הצגתי את עצמי תוך הצמדת-עקבים.

"היינך גוט מברלין. שמח להכירכם." הם הציגו את עצמם. אחר ביקשו לדעת היכן אפשר לבלות. אמרתי להם כי ידועים לי שני מקומות בילוי בלבד: לידו וחרטונו. החלפנו דיעות על טיב הסחורות בחנויות ועל גובה המחירים.

טיילנו ברחובות-העיר. פתע באו לקראתנו שני מלחים ישראליים צעירים, נושאים חב-רות עטופות בנייר. פולתי לעבר ידידי ה-מצרים. הם החליפו סמנים חשאיים ונשת-קקו. כשעברו הישראלים על פנינו, נפנו המצרים לאחור, ואחד מהם אמר בערבית:

"ראיתם את המזמורים היהודים? הם קור-בים את כל התנויות."

העמדתי פניהם ושאלתי לזהותם של שני המלחים.

"מה? אינך יודע? אלה יהודים."

היתה זאת ההזדמנות לה צפיתי. אמרתי להם כי ביקרתי באניות הישראליות, וזר-ספתי כי "שם לא נקי ביותר." הדבר נעם להם, והם המטירו עלי מבוול של הארות. הצהרתי כי אני מבין גדול בענייני אניות והתחמקתי מכל תשובה מדויקת. כאשר ש-אלוני כיצד הצלחתי להסתכן לאניות היהוד-יות, עניתי בצחוק:

"הם נתנו לבקר לכולם. עליתי על סירה שלהם ונסעתי לאניה. היו שם הרבה מבק-רים — איטלקים ותיירים. קצין שלהם אפי-לו הסביר לנו כיצד מופעלת האניה."

הוספתי ושאלתי אם גם המצרים יניחו לקהל לבקר באניותיהם.

"לא. יש כאן יותר מדי יהודים. אנחנו לא רוצים שהם יעלו על האניות."

אמרתי כי הם צורקים בהחלט. אחר שאל-תי לפרש אותות-ההצטיינות, שקישטו חזות-שניים מהם. אחד המצרים השיב: